



STORTINGET

Representantforslag 151 S

(2017–2018)

fra stortingsrepresentantene Ivar Odnes, Geir Pollestad, Kari Anne Bøkestad Andreassen og Sigbjørn Gjelsvik

Dokument 8:151 S (2017–2018)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Ivar Odnes, Geir Pollestad, Kari Anne Bøkestad Andreassen og Sigbjørn Gjelsvik om mindre bompenger gjennom statlig overtakelse av garanti på bompengelån

Til Stortinget

Bakgrunn

Ved bygging av riksveg med låneopptak og bompengefinansiering er det vanlig at kommuner/fylkeskommuner stiller garanti for bompengelånet.

Det har de senere årene blitt vedtatt mange og store riksvegprosjekt med bompengefinansiering. I svar på skriftlig spørsmål (Dokument nr. 15:688 (2017–2018)) opplyser samferdselsministeren at samlet låneopptak knyttet til riksveger, bypakker og fylkesvegprosjekt som inngår i bypakker, vil være om lag 57 mrd. kroner ved utgangen av 2018.

I Meld. St. 33 (2016–2017) Nasjonal transportplan 2018–2029 er det lagt til grunn i størrelsesorden 133 mrd. kroner i eksternt finansiering av prosjekt og tiltak på riksvegnettet i løpet av planperioden. Dette er i all hovedsak bompenger. Statsråden opplyser i svar på skriftlig spørsmål (Dokument nr. 15:688 (2017–2018)) at korrigert for forventet bompengebidrag i 2018 utgjør dette i størrelsesorden 125 mrd. kroner i bompengebidrag etter 1. januar 2019.

Dette viser at bompengefinansieringen de siste årene har fått et svært stort omfang. Regjeringen Solberg sin politikk bekrefter at bompengeinnkreving er en del av finansieringen av veg uavhengig av hvem som sitter i re-

gjering. Med det store omfanget som bompengefinansiering har fått på statlige riksveger, fremstår det som urimelig at kommuner og fylkeskommuner skal stille som garantist for staten sine egne veger.

Det skjer aldri eller svært sjelden at garantiansvaret blir utløst. Delvis fordi finansieringsopplegget er robust med store sikkerhetsmarginer både på anslag for trafikkmengde og rente som legges til grunn. Det legges også opp i stortingsvedtak til at bompengetakstene kan økes og/eller nedbetalingstiden forlenges før garantiansvaret utløses. Konsekvensene dersom garantiansvaret blir utløst, vil imidlertid være store for de fylkeskommunene/kommunene det gjelder. Staten vil i større grad ha mulighet til å spre risiko.

Vedtatt gjort av Stortinget, kan påvirke finansieringen i prosjektene, f. eks. regelverk for billigere utslipp for kjøretøy med lave utslipp. Det er naturlig at den som både vedtar bompengefinansieringen og vedtar regelverket for bompengeinnkreving, også har garantiansvaret.

Det antas at statlig garanti vil gi noe bedre lånebetingelser og dermed redusere bompengene. Samferdselsministeren opplyser i svar på skriftlig spørsmål (Dokument nr. 15:86 (2013–2014)):

«Statlig garanti for lån som tas opp til utbyggingsprosjekter er et annet tiltak som vil bidra til betydelig lavere rente i mange prosjekter.»

Det er ikke grunn til å tro at garantiansvaret vil ha noen stor økonomisk betydning for staten, og staten kan selv påvirke risikoen gjennom å sørge for at rammevilkårene/forutsetningene ikke endres underveis i prosjektet.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

1. Stortinget ber regjeringen sørge for at staten overtar garantiansvaret for eksisterende bompengeprojekter på riksveg.

2. Stortinget ber regjeringen i fremtidige bompengeprojekter legge til grunn statlig garanti for bompengelån på riksvegprosjekter.
3. Stortinget ber regjeringen sørge for at reduserte lånekostnader som følge av statlig garanti kommer bilistene til gode.

28. februar 2018

Ivar Odnes

Geir Pollestad

Kari Anne Bøkestad Andreassen

Sigbjørn Gjelsvik